

DOBŘÉ VLÁDNUTÍ V TEORII A PRAXI

WWW.KARELMULLER.EU

21. 2. 2026
1. SETKÁNÍ

ATESTACE & ZDROJE

Aktivní účast na přednáškách 20%

Závěrečná prezentace (5min) + esej
80%

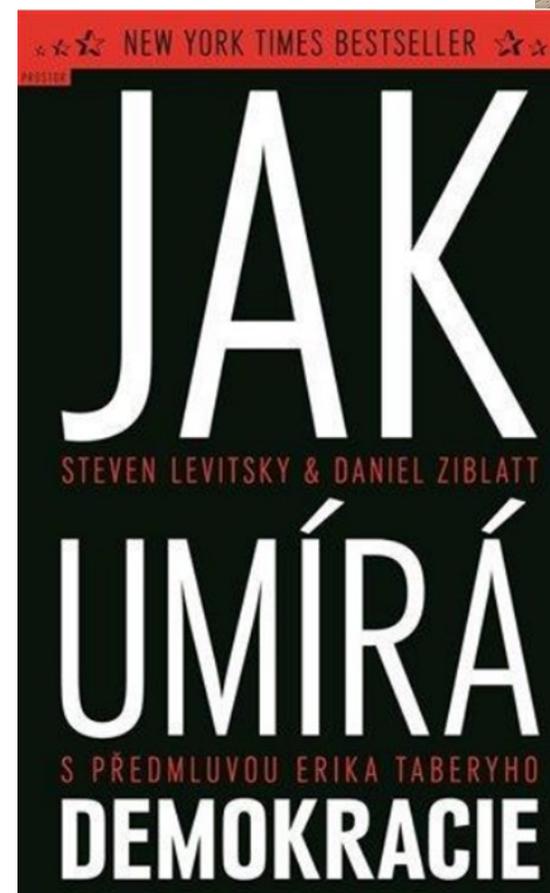
*(vybraného aspektu dobrého/špatného
vládnutí a jak udržet/vylepšit, termín:
11.4.)*

Karel B. Müller

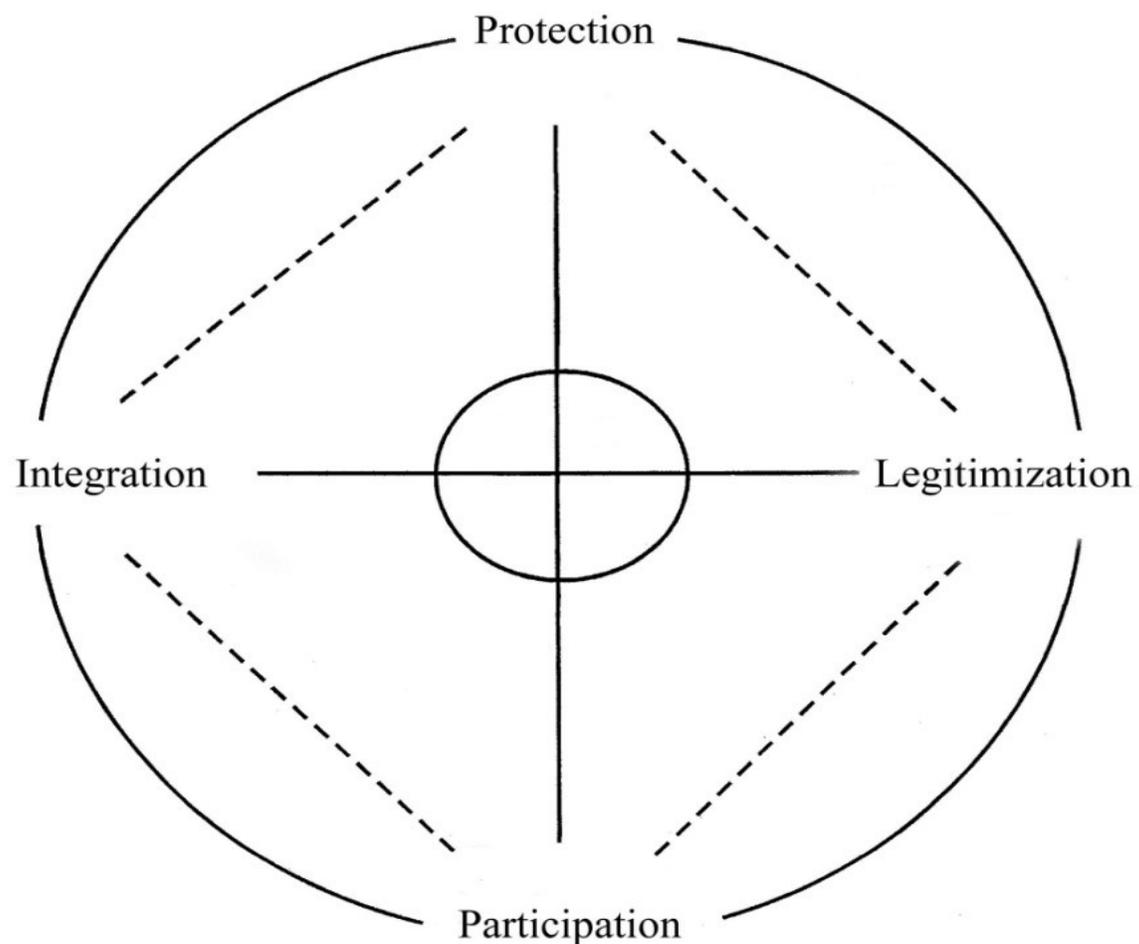

**Dobré vládnutí
ve veřejném
nezájmu**

**Lokální politické elity
jako klíčoví aktéři demokratizace?**

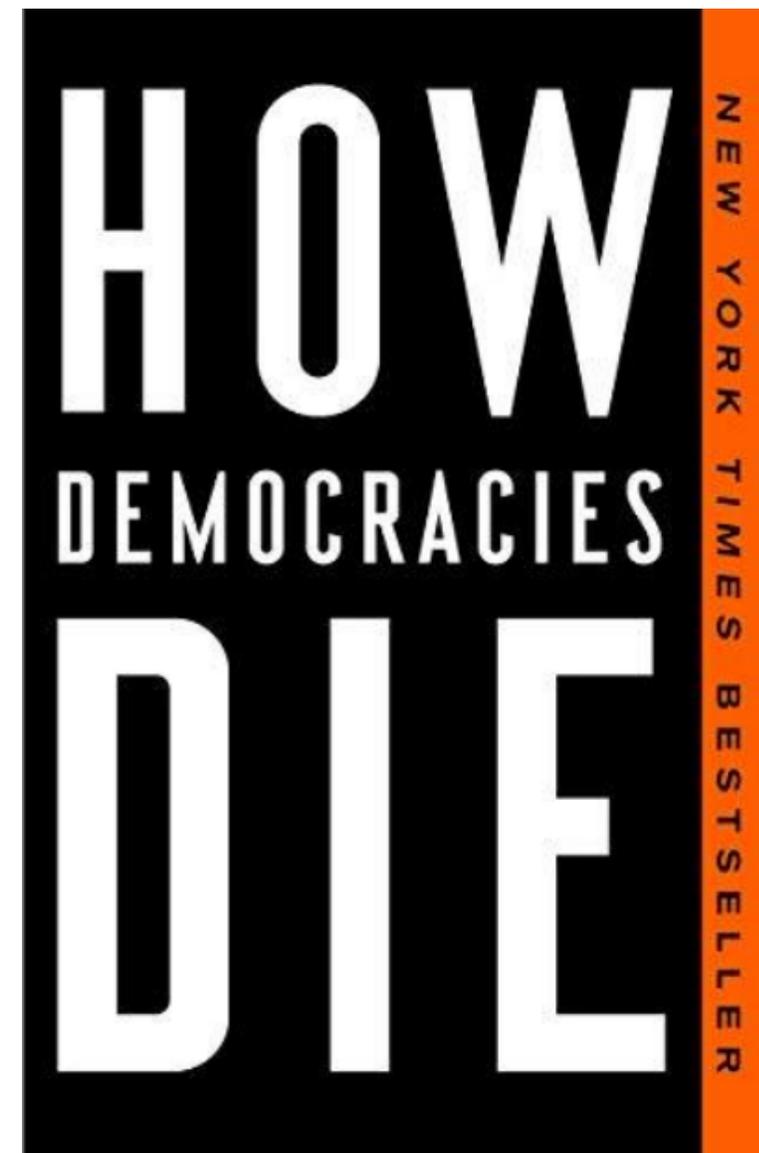
DOBŘE VLÁDNUTÍ A OBČANSKÁ SPOLEČNOST

Rizika (uměňovat)

- Zneužívání moci, ale i slabý stát ...
- Pasivita, apatie, ale i nadbytek participace
- Krize důvěry, ale i nekritická důvěra
- Atomizace, anomie, ale i nacionalismus

**Steven Levitsky
Daniel Ziblatt
2018**

INDIKÁTORY ODKLONU OD DEMOKRACIE

- How can we recognize dangerous autocrats?
- Rejecting or weak support for democratic rules
- Delegitimizing political opponents
- Tolerating or invoking violence
- Readiness to confine civic rights including media

POSILOVAT ODOLNOST NAŠÍ SPOLEČNOSTI I JEJÍCH (LIBDEM) INSTITUCÍ!

- Potřebujeme zástupce, **nikoli držitelé institucí!**
- Investovat důvěru (x stereotypní a priori nedůvěra)
- De-stigmatizoval politickou činnost!
- De-stigmatizovat, chránit a inovovat politické stranictví
- Nepaušalizovat, rozlišovat, třídit!
- Posilovat smysl pro pluralitu zájmů a názorů, kritické myšlení a management konfliktu směrem k optimalizaci ideálů/principů!
- Zavést plošný systém politické vzdělávání ve prospěch liberálních a demokratických hodnot!

JAKÝ JE VZTAH IDEÁLŮ A REALITY? UTOPICKÝ REALISMUS!

- *„Kdokoliv chce realizovat utopické plány, musí nejdříve vyčistit plátno, na němž je namalován skutečný svět“ (Dahrendorf).*
- *„Nebylo by dosaženo možného, kdyby se stále neusilovalo o nemožné“ (Weber)*
- *„Nejen my můžeme zradit své ideály, ale i ideály mohou zradit nás“ (Sartori)*
- *„Je třeba nechat zemřít své ideály ještě dříve, než pro ně začnou umírat neviní lidé“ (Popper)*
- *Pravidlo zpětné vazby, zprostředkující struktury*

BENJAMIN CONSTANT

- ***1767 – †1830**
- **Reakce na revoluční teror**
- **Ideální: maximalizace versus optimalizace**
- **Nezamýšlené důsledky**
- **Zprostředkující struktury**
- **Kultura zpětné vazby**

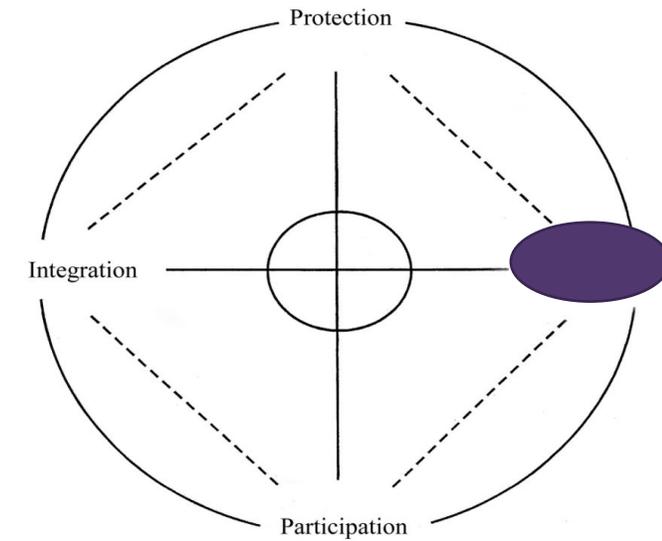
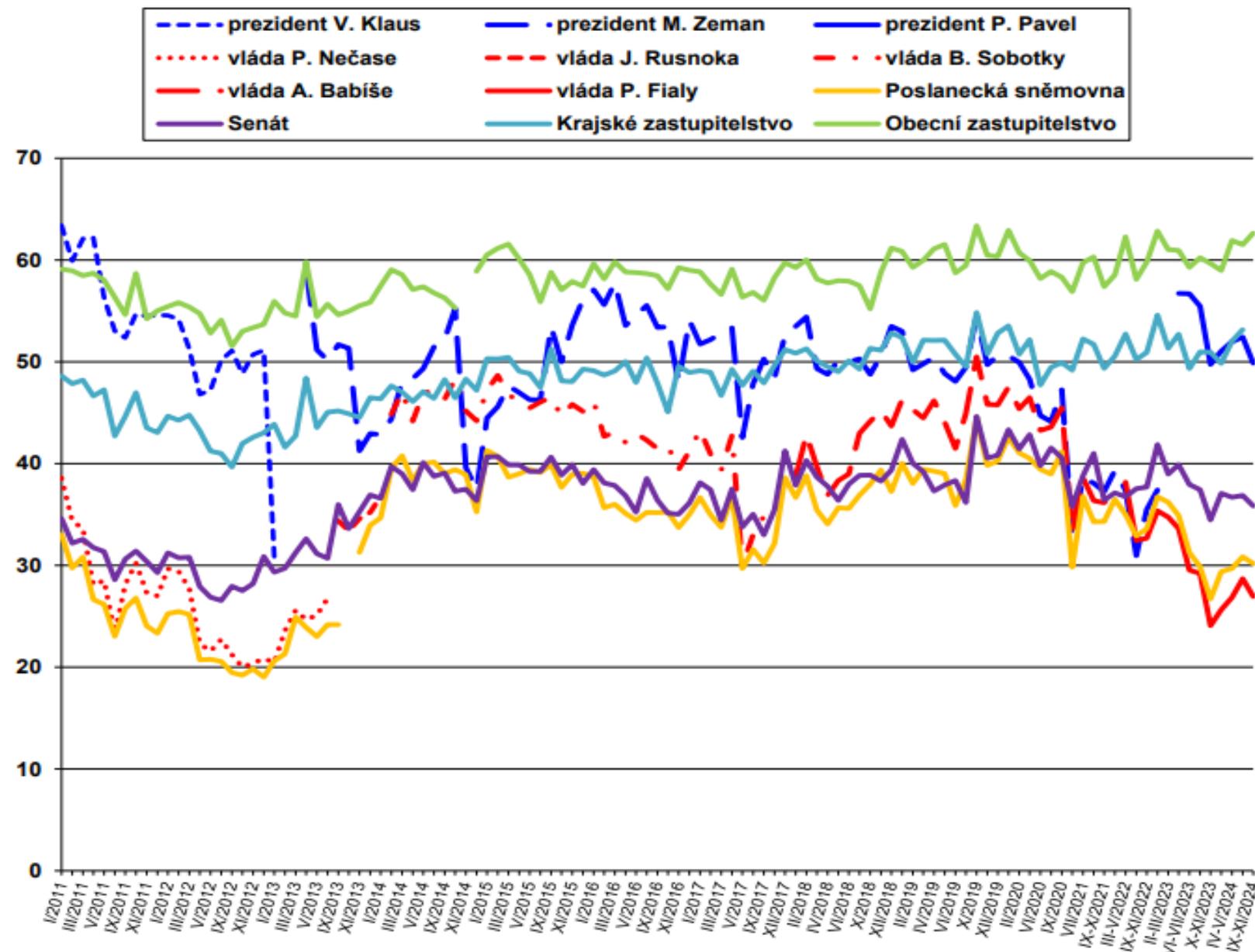
SLABINY DEMOKRACIE V ČESKU

NÍZKÁ INSTITUCIONÁLNÍ TVOŘIVOST

- **Nezájem o politiku (de-politizace)**
 - Omezený rekrutační rezervoár politických elit
 - Slabá veřejná kontrola politických institucí
 - Nedostatek (absence) zpětných vazeb
- **Stigmatizace politiky (politici x tzv. obyčejní lidé)**
 - Česko je země s negativním vůdcovským klimatem
 - Nízká důvěra v politické strany a parlament
 - Dominance negativních zpětných vazeb
 - Obranný efekt uzavírání se, vyhoření, zcyničtění
 - Začarovaný kruh stigmatizace, negativní selekce
- **Despekt k diskusi a nerealistická očekávání**
 - Frustrace, deziluze na straně veřejnosti
 - Omezená reflexivita, efektivita institucí
 - Manipulativní, demonstrativní publicita, krize legitimacy/důvěry (př. pandemie, povodně)

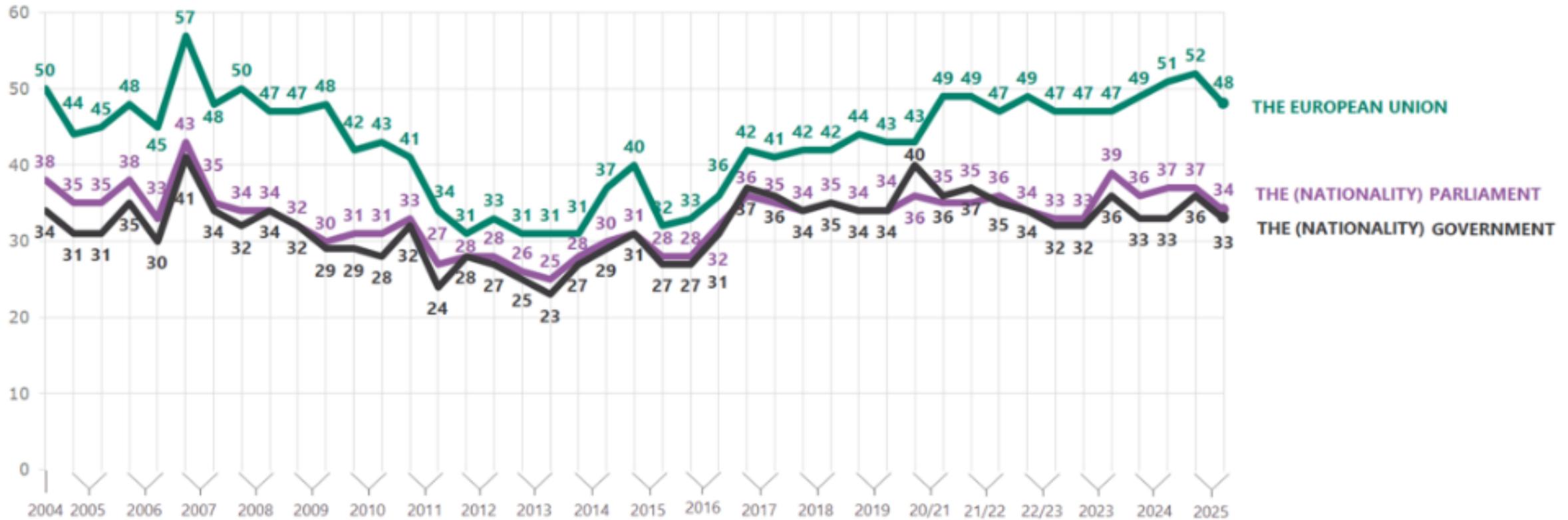
Graf 2: Důvěra ústavním institucím v letech 2011 - 2024 (index důvěry)²

Zdroj: Výzkumy CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

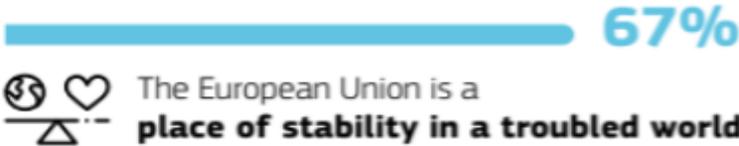
Trust in the EU remains at a high level (48%) in spite of a decrease since spring 2025.

QA6 How much trust do you have in certain institutions? For each of the following institutions, do you tend to trust it or tend not to trust it?
 (% - EU - TEND TO TRUST)

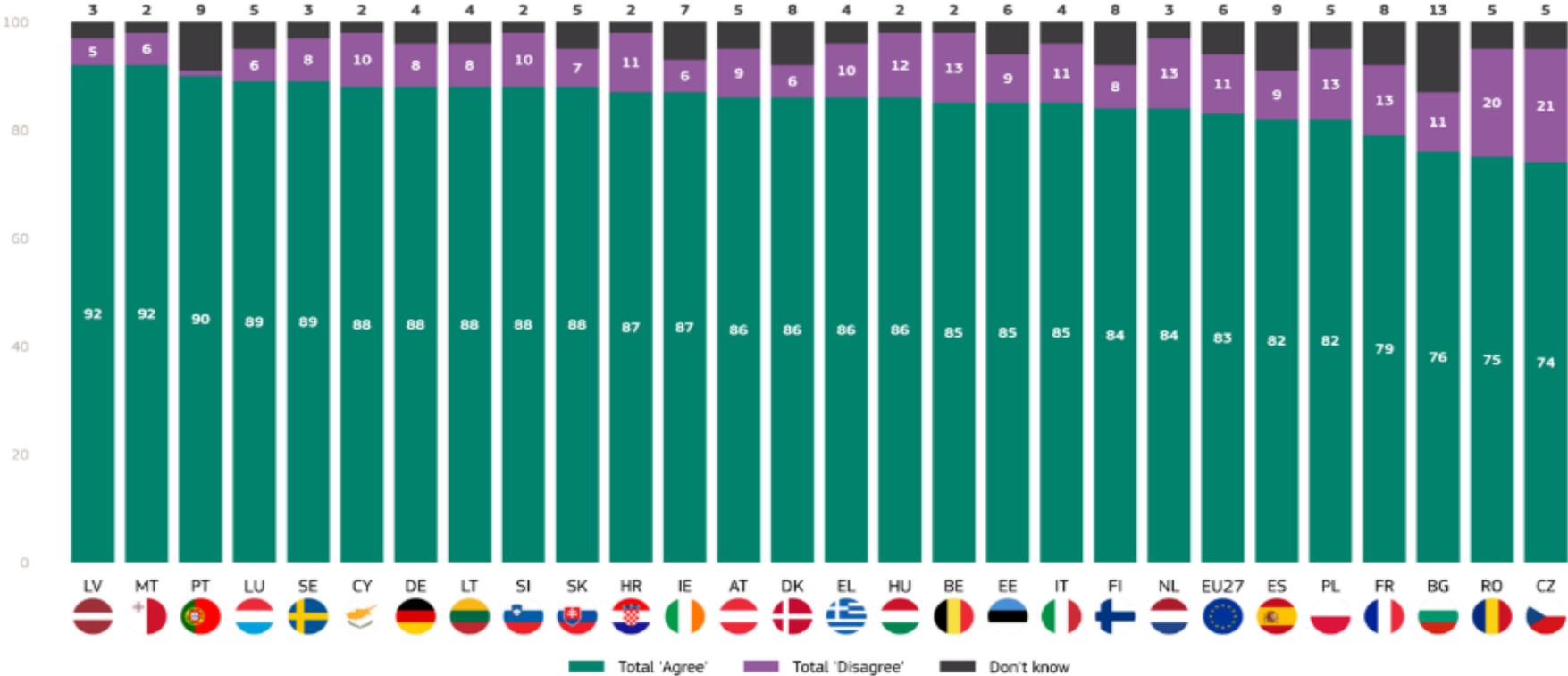
Europeans wish for a stronger and more assertive EU

Over two thirds of respondents (67%) agree that the European Union is a place of stability in a troubled world.

Over eight out of ten (83%) agree that the EU should strengthen its economic independence and diversify trade relations with countries all over the world.

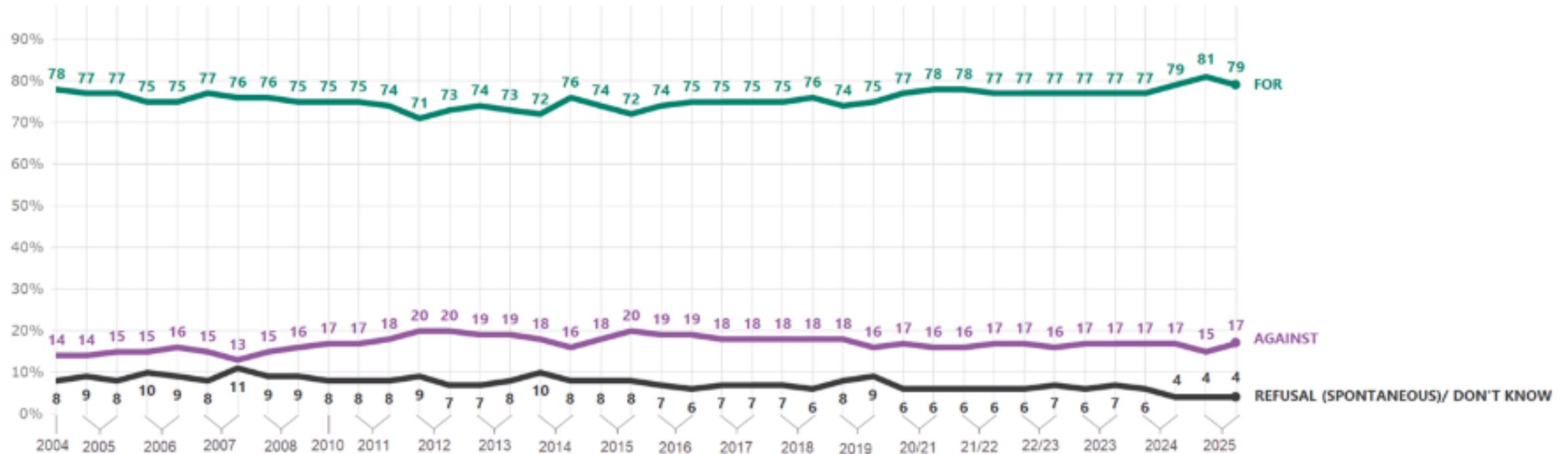
QB2.2: For each of the following statements, do you totally agree, tend to agree, tend to disagree or totally disagree. - The EU should strengthen its economic independence and diversify trade relations with countries all over the world (%)

Nearly eight in ten (79%) support a common defence and security policy among Member States – the second highest result since 2004.

QB1.2 What is your opinion on each of the following statements? Please tell for each statement, whether you are for it or against it.

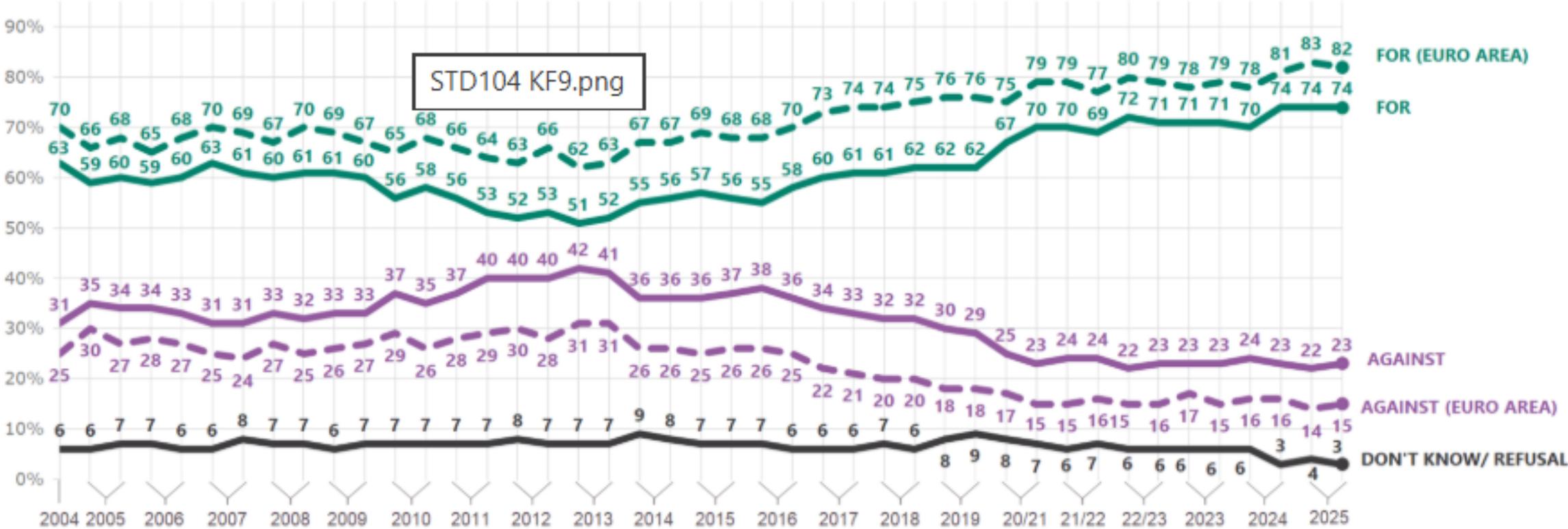
A common defence and security policy among EU Member States (% - EU)

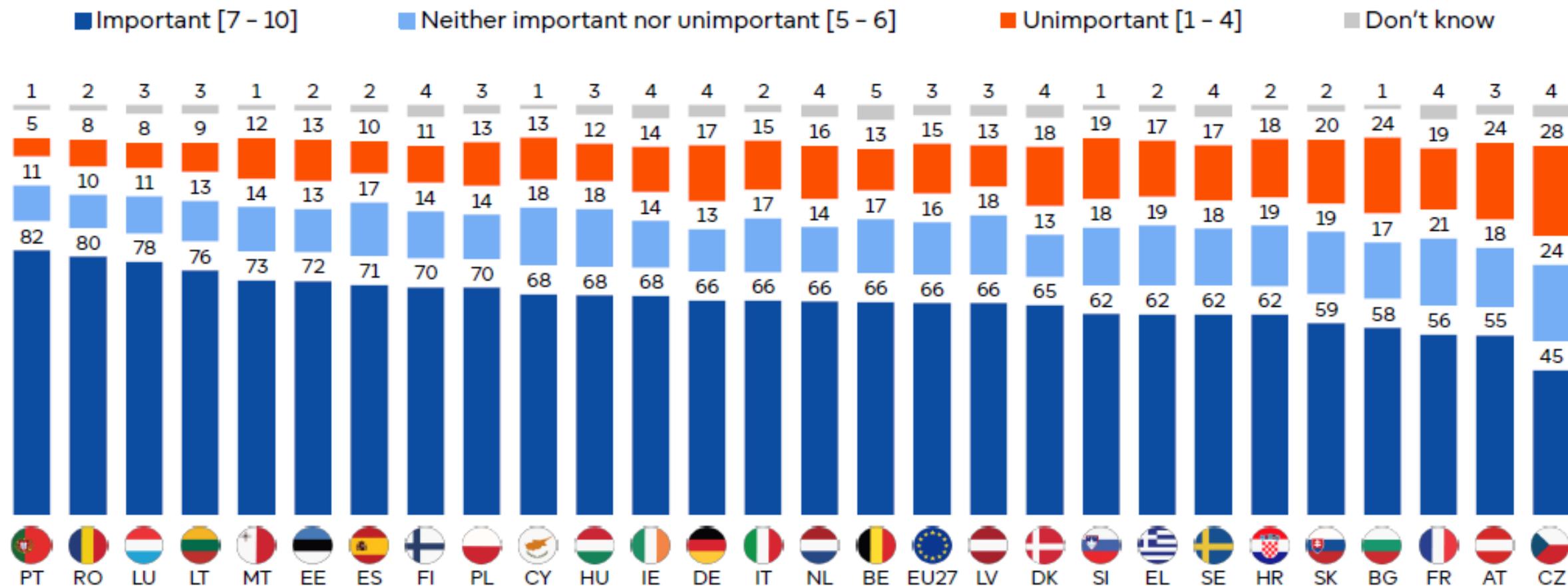
This Standard Eurobarometer survey shows the highest support ever for the common currency in the EU (74%) and the second highest support in the euro area (82%).

QB1.10 What is your opinion on each of the following statements? Please tell for each statement, whether you are for it or against it.

A European economic and monetary union with one single currency, the euro (% - EU)

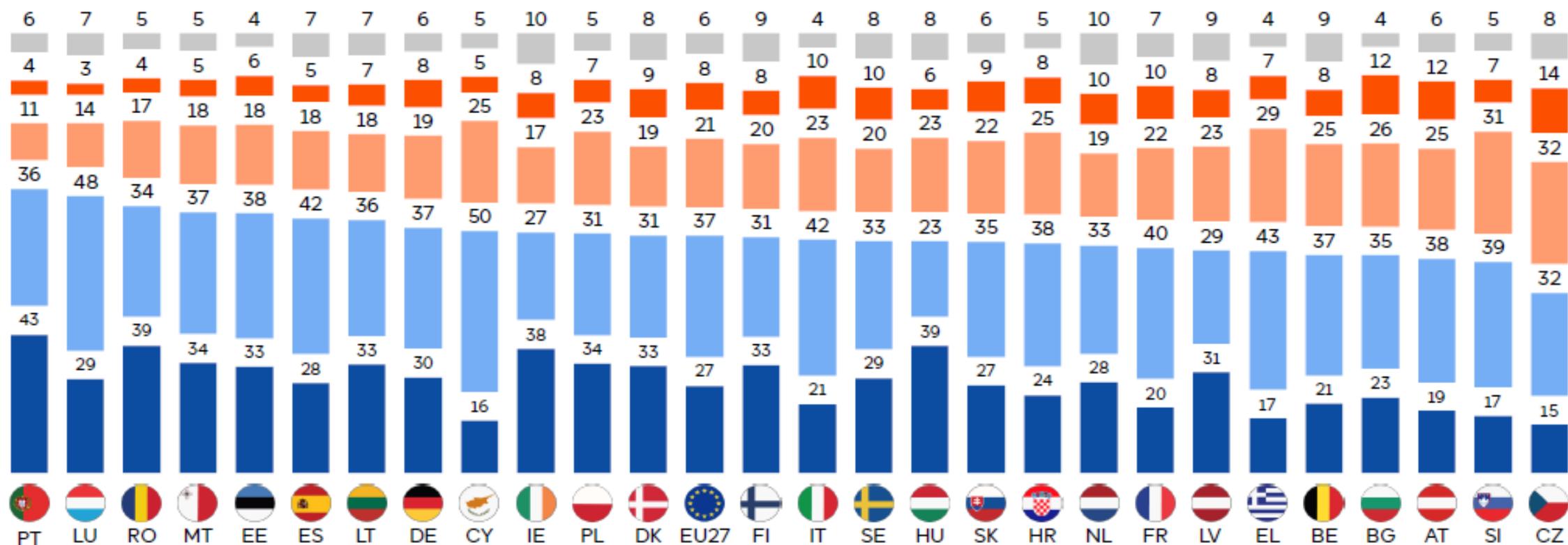
Q20 How important is it for you that (COUNTRY) is a Member State of the European Union? Please use a scale from 1 to 10 where 1 means "not at all important" and 10 means "extremely important".

(%) Base: n=26 121 – All respondents

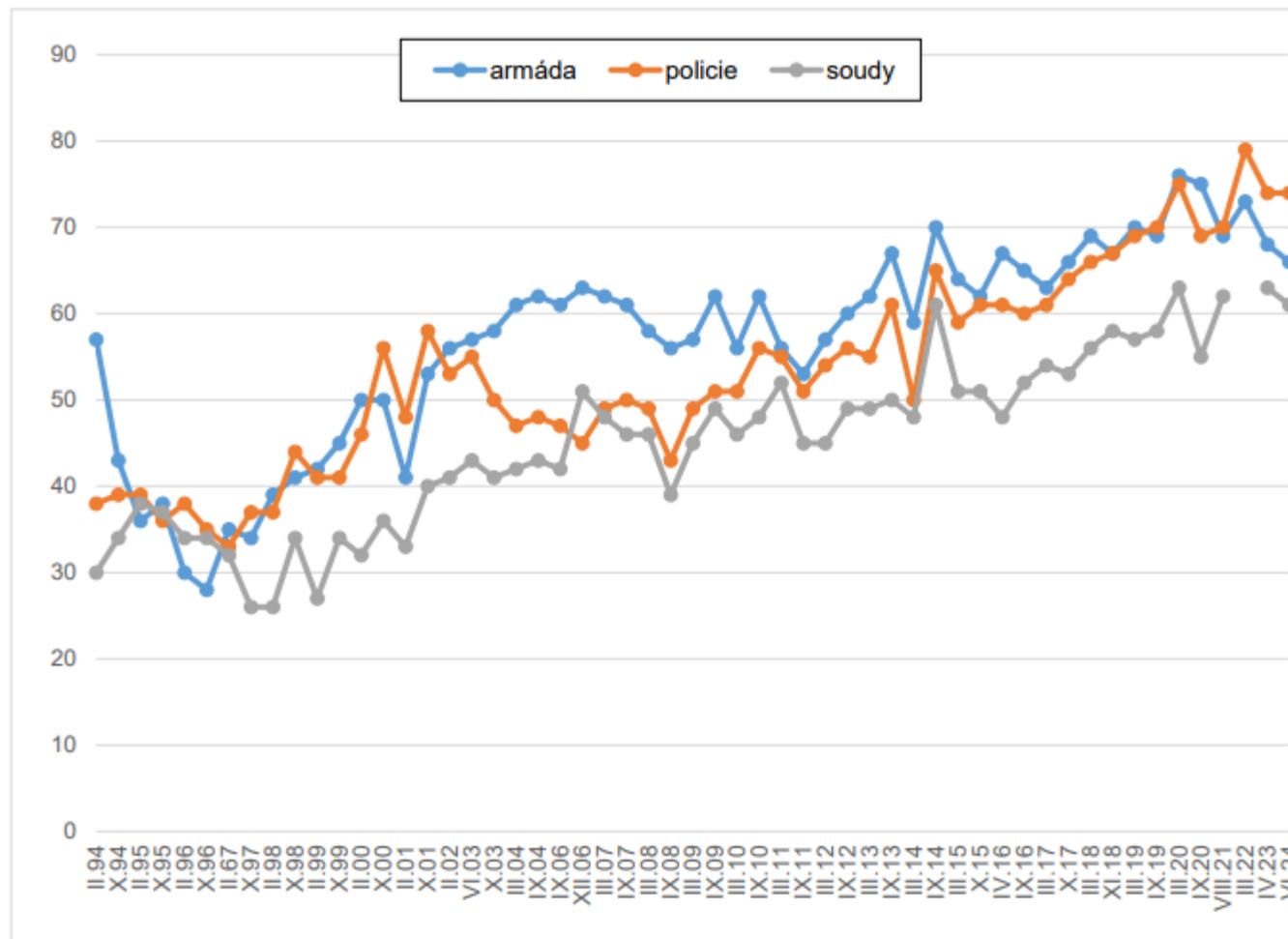
Q21 Which of the following statements regarding the European Union is closest to your opinion?

- I'm in favour of the European Union and the way it is working at present
- I'm rather in favour of the European Union, but not the way it is working at present
- I'm rather sceptical of the European Union, but could change my opinion if the way it works really changes
- I'm opposed to the idea of the European Union in general
- Don't know

(%) Base: n=26 121 – All respondents

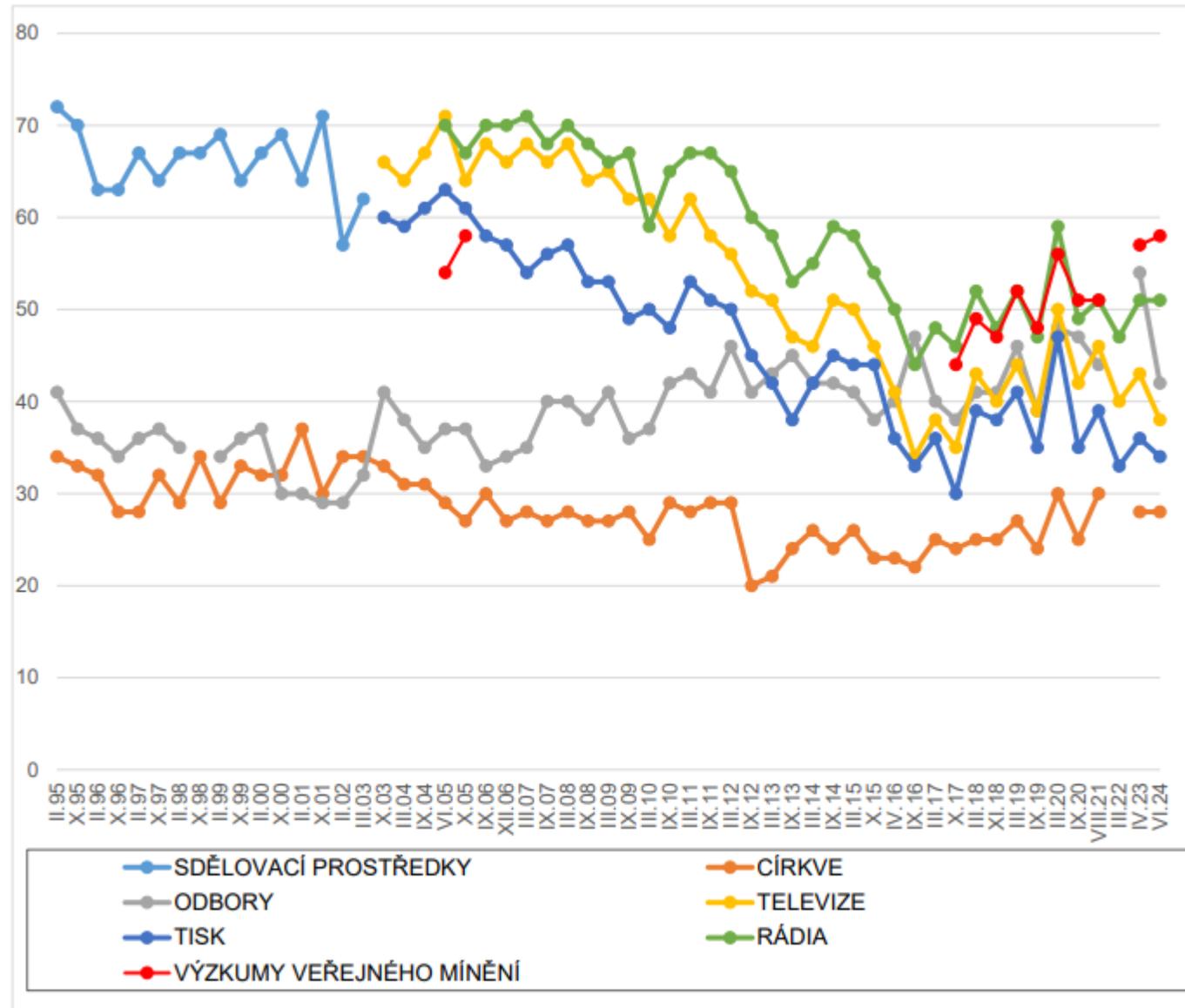
Graf 1: Vývoj důvěry armádě, policii a soudům (v %)

Pozn.: Údaje v grafu představují součet odpovědí "rozhodně důvěřuji" a "spíše důvěřuji" vyjádřený v procentech. V březnu 2022 nebyla otázka na důvěru soudům zahrnuta v dotazování.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

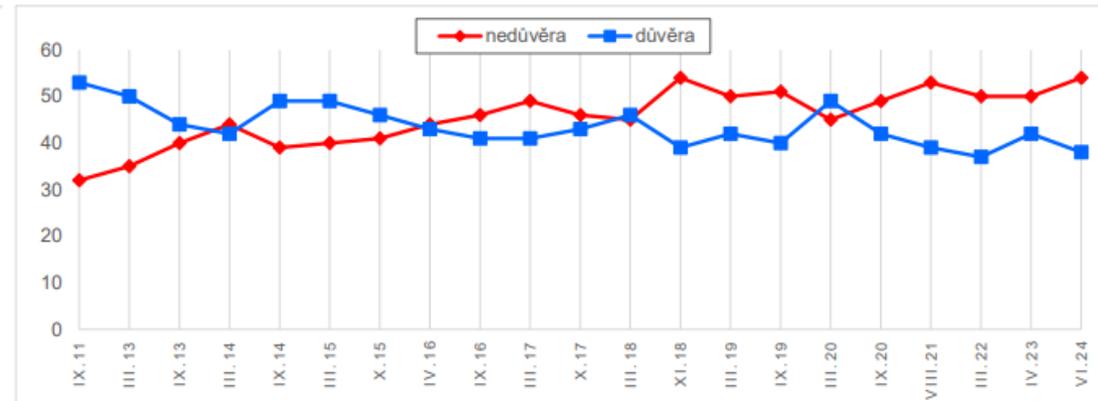
Graf 2: Vývoj důvěry médiím, odborům, církvím a výzkumům veřejného mínění (v %)

Pozn.: Údaje v grafu představují součet odpovědí "rozhodně důvěřuji" a "spíše důvěřuji" vyjádřený v procentech.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

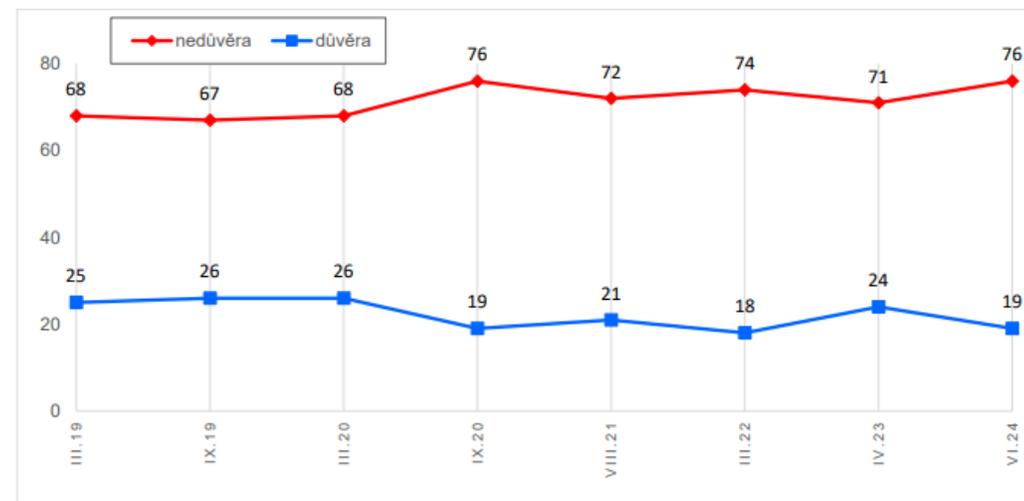
Graf 5: Důvěra/nedůvěra internetu (časové srovnání v %)

Pozn.: Údaje v grafu představují součet odpovědí "rozhodně důvěřuji" a "spíše důvěřuji", respektive „spíše nedůvěřuji“ a „rozhodně nedůvěřuji“ vyjádřené v procentech.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

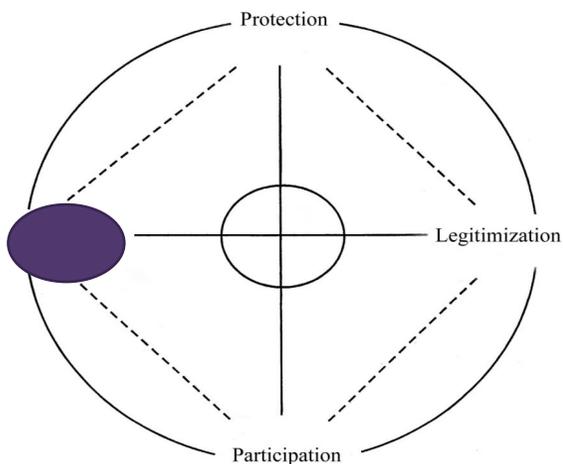
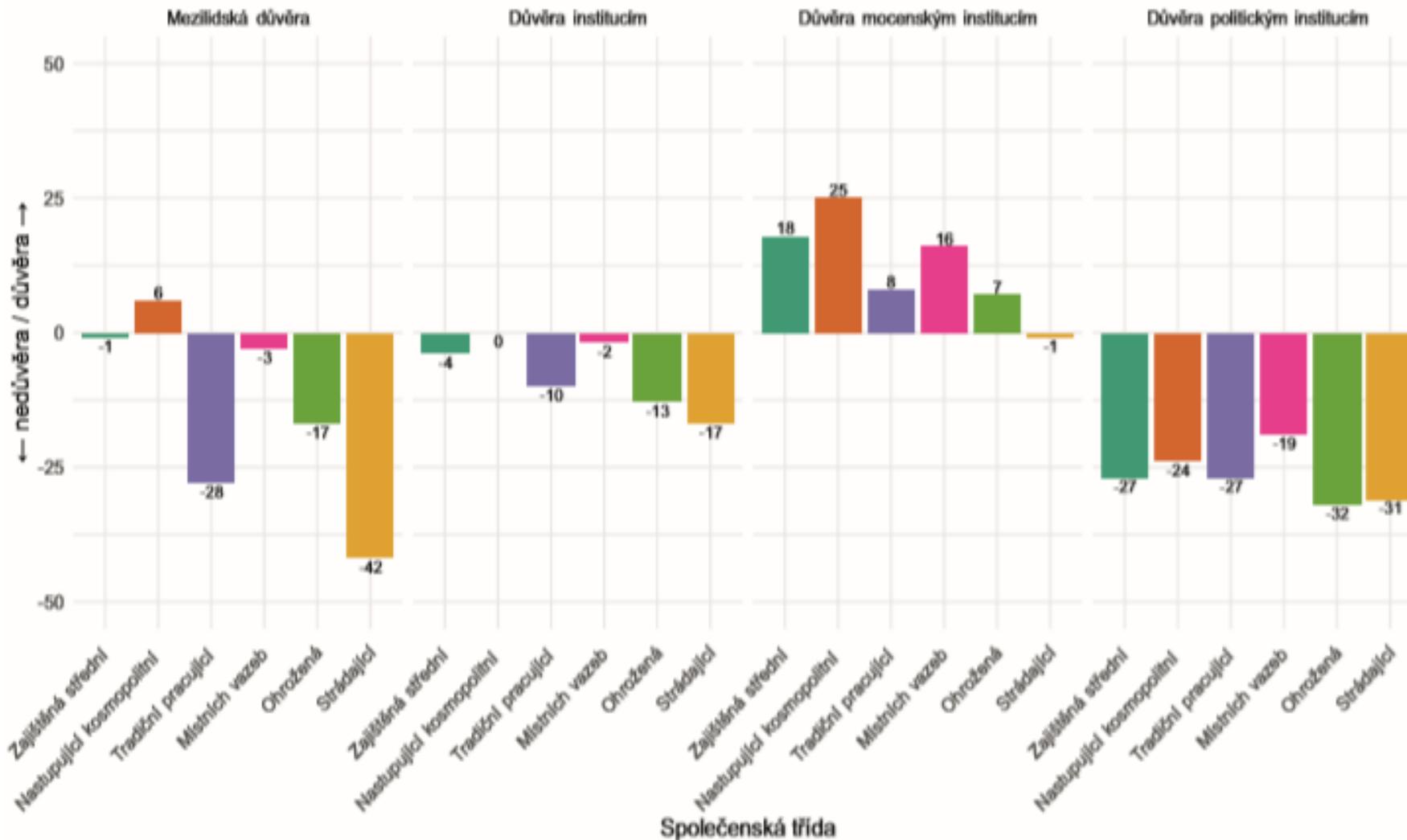
Graf 6: Důvěra/nedůvěra politickým stranám a hnutím (časové srovnání v %)

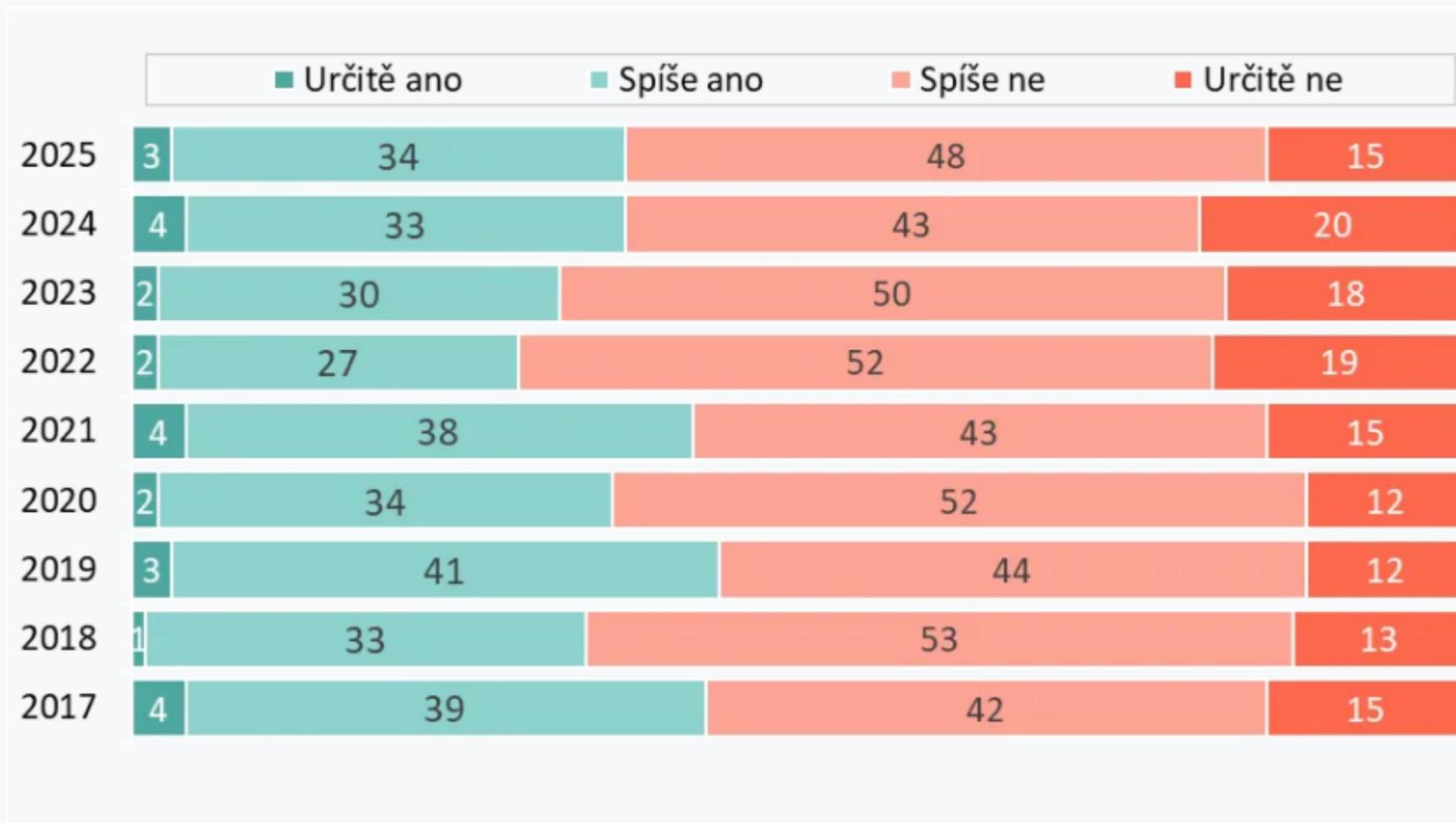
Pozn.: Údaje v grafu představují součet odpovědí "rozhodně důvěřuji" a "spíše důvěřuji", respektive „spíše nedůvěřuji“ a „rozhodně nedůvěřuji“ vyjádřené v procentech.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

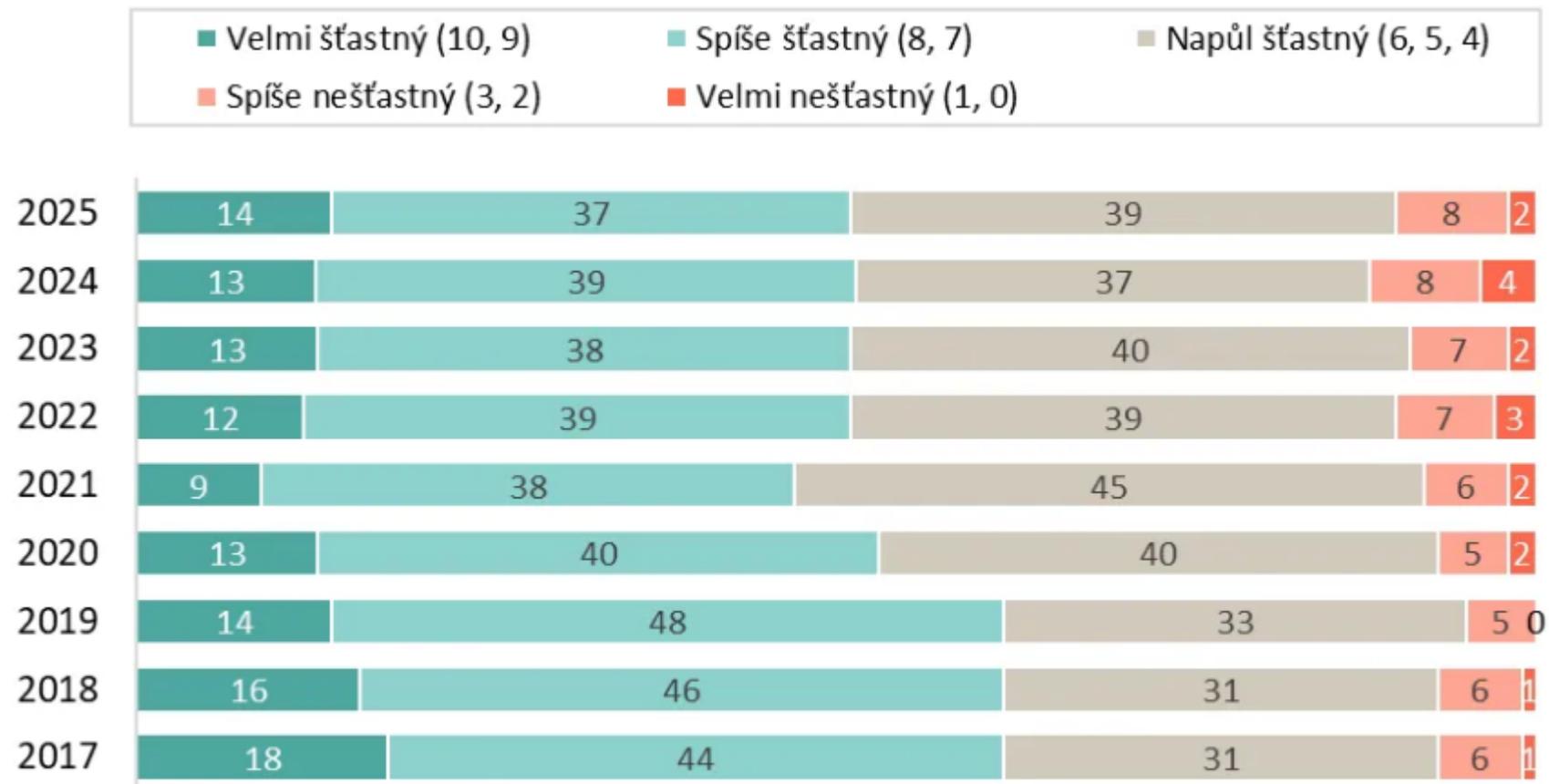
Komu a čemu (ne)důvěřují zástupci společenských tříd

„Myslíte si, že většině lidí se dá důvěřovat?“

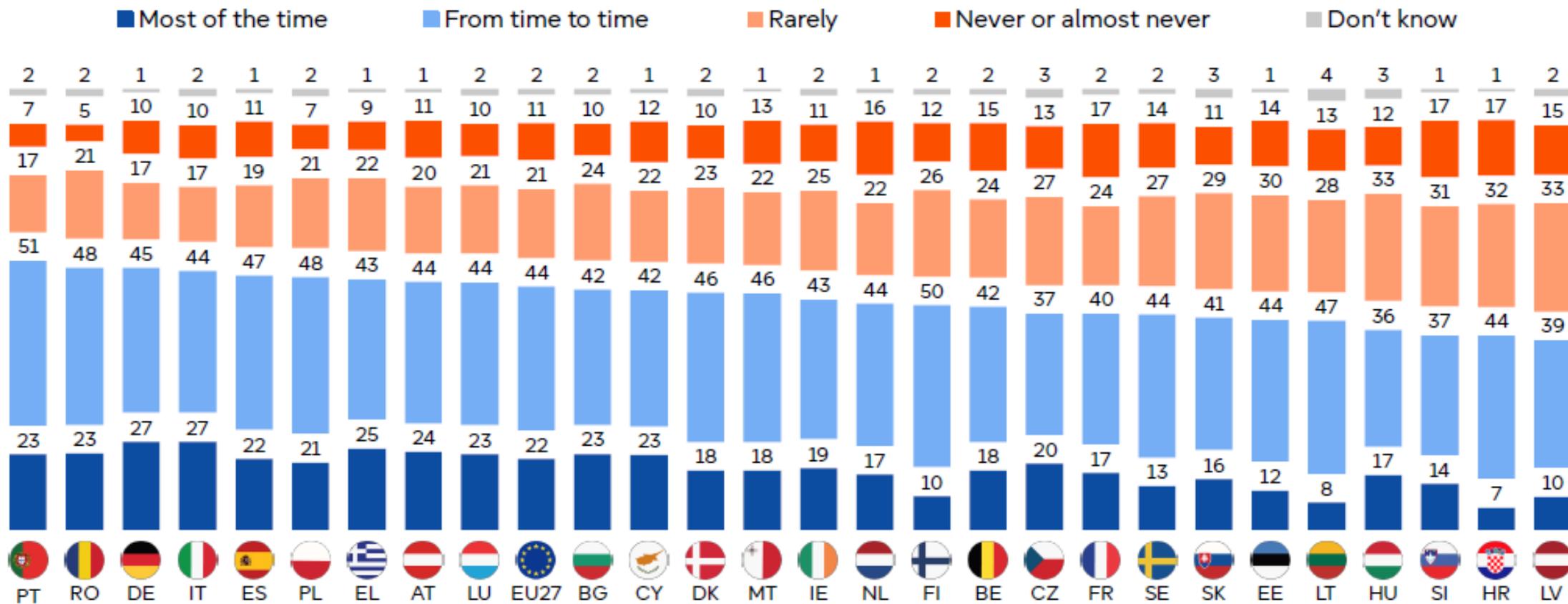
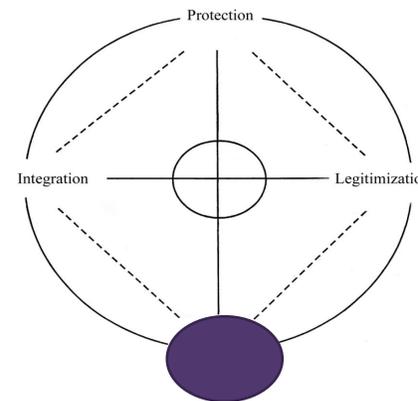

Zdroj dat: STEM – Trendy 2017-2025

Zdroj: STEM – Trendy 2017-2025

Q23 Some people follow what's going on in European Union politics, whether there's an election going on or not. Others aren't that interested. Would you say you follow what's going on in European Union politics?

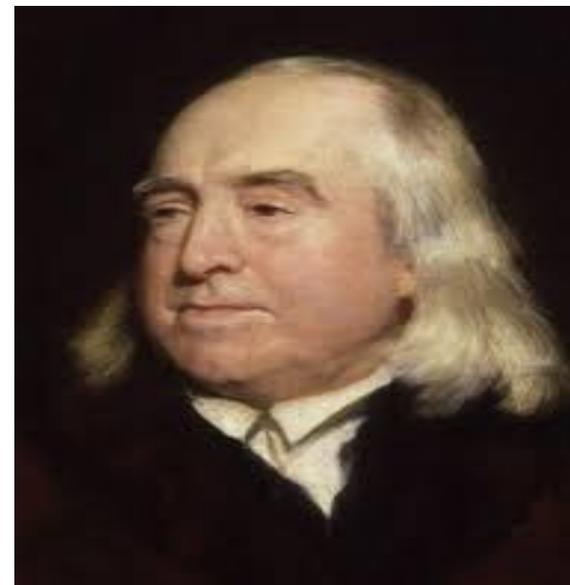
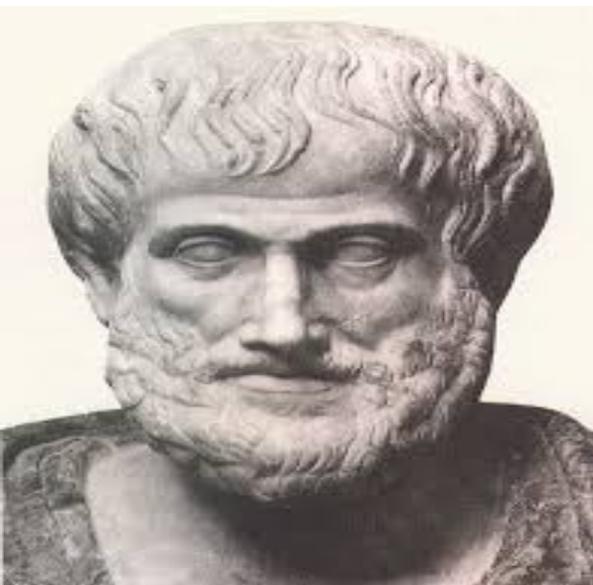
(%) Base: n=26 121 – All respondents

TŘI PRINCIPY „DOBRA“

Ctnost (Aristoteles)

Mravní povinnost (I. Kant)

Užitek (J. Bentham, J. S. Mill)

Praktická makro/rovina:
Jak usilovat o dobré vládnutí?
Jak můžeme ovlivňovat
morálku?
Jak posilovat důvěru (v
instituce)?

KODIFIKACE/KODEXY

ETICKÝ KODEX

KDO JSME?

Florbalový oddíl, který vychovává nejen dobré hráče, ale také dobré a čestné lidi. Dbáme na to, aby se u nás každý člen cítil dobře, pohodlně a potřebný. Bez ohledu na to, zda jsem hráč, rodič, trenér nebo fanoušek. Požadujeme, aby se členové zapojení do fungování florbalu v Klatovech chovali vzorně a reprezentativně a uctivali svůj kodex.

KAM PŘICHÁZÍŠ?

Příchodem k nám do oddílu se stáváš součástí florbalové *rodiny* v Klatovech. Chceme, aby ses u nás cítil pohodlně, bezpečně a užitečný, stejně jako ostatní členové.

CO TĚ ČEKÁ?

Spousta tréninků, zápasů, soustředění a jiných klubových akcí. Na každé z nich zažiješ ale spoustu legrace, přivezeš si nové zážitky a získáš mnoho kamarádů!

WWW.FLORBAL-KLATOVY.CZ

PRANÝŘ/TREST)-:

VZORY (-:

TYPY AUTORITY/POZNÁNÍ (HERRSCHAFT, WEBER/HABERMAS)

- **Panství/vládnutí – legitimní legalita/morální právo**
- **Prav/právo/pravidla/spravedlnost/pravda/spravit/právník/pravítko/napravo/nalevo ...**
- **PRAVDA/LEŽ, DOBRO/ZLO**

Legální autorita/adekvační režim pravdy

- Vláda práva, racionální, neosobní, formální
- Kodifikace, byrokratizace, past pravidel (?)
- Efektivita, široký záběr, stabilita, přenositelnost
- Otevřená společnost (Popper) a reflexivita

Tradiční autorita/intersubjektivní režim pravdy

- Závaznost tradice, sociálního řádu

Charismatická autorita/kongruentní režim pravdy

- Víra v mimořádné vlastnosti vůdce
- Neformální, nestabilní

United Nations

**THE
WORLD
BANK**

CÍLE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE AGENDY 2030, OSN

DOBŘÉ VLÁDNUTÍ/UN

Politika: Politics/Policy/Polity (Polis)

Lib dem: Institucionalizovaná pochybnost (Popper)

United Nations

- Participation (UN)

People should be able to voice their own opinions through legitimate immediate organizations or representatives.

- Rule of Law (UN)

Legal framework should be enforced impartially, especially on human right laws

- Transparency (UN)

Information should be accessible to the public and should be understandable and monitored.

- Consensus Oriented (UN)

Mediates differing interests to meet the broad consensus on the best interests of a community.

- Equity and Inclusiveness (UN)

People should have opportunities to improve or maintain their well-being.

- Effectiveness and Efficiency (UN)

Processes and institutions should be able to produce results that meet the needs of their community while making the best of their resources.

Being effective is about doing the right things, while being efficient is about doing things right.

- Accountability (UN)

- Environment of Trust (OECD)
- Stability and Absence of Violence (WB)

EUROPEAN GOVERNANCE, WHITE PAPER, EC 2001

Openness: The institutions should work in a more open manner. Together with the Member States, they should actively communicate what the EU does and the decisions it takes. They should use language that is accessible and understandable for the general public. This is of particular importance in order to improve the confidence in complex institutions.

Participation: The quality, relevance and effectiveness of EU policies depend on ensuring wide participation throughout the policy chain — from conception to implementation. Improved participation is likely to create more confidence in the end result and in the institutions which deliver policies. Participation crucially depends on central governments following an inclusive approach when developing and implementing EU policies.

Accountability: Roles in the legislative and executive processes need to be clearer. Each of the EU institutions must explain and take responsibility for what it does in Europe. But there is also a need for greater clarity and responsibility from Member States and all those involved in developing and implementing EU policy at whatever level.

EG IN EC WP 2001

Effectiveness: Policies must be effective and timely, delivering what is needed on the basis of clear objectives, an evaluation of future impact and, where available, of past experience. Effectiveness also depends on implementing EU policies in a proportionate manner and on taking decisions at the most appropriate level.

Coherence: Policies and action must be coherent and easily understood. The need for coherence in the Union is increasing: the range of tasks has grown; enlargement will increase diversity; challenges such as climate and demographic change cross the boundaries of the sectoral policies on which the Union has been built; regional and local authorities are increasingly involved in EU policies. Coherence requires political leadership and a strong responsibility on the part of the institutions to ensure a consistent approach within a complex system.

POLICY MAKING PROCESS

- **Charles Lindblom, 1968**
- **Blanka Říchová, Arnošt Veselý**
- **Artikulace (iniciace), agenda setting**
- **Estimace, selekce (formulace problému, postup řešení), RIA a priori**
- **Legitimizace (politicky a právně)**
- **Implementace**
- **Monitoring a re-evaluace, RIA a posteriori**

LEGISLATIVE DRAFTING PROCESS

Legislative Drafting Process Guide Hallituksen esitysten laatimisohteet Lisää

Finlex.fi > Oikeusministerio.fi >

Information Frequently asked questions Suomeksi På svenska In English Text ver

Choose the stage of process

<http://lainvalmistelu.finlex.fi/en/>

JAK ZAJISTIT DOBRÉ VLÁDNUTÍ?

Ochranná funkce

Férová pravidla, soutěž, dělba a omezování moci

Ochrana, podpora opozice, kontrolní výbory, svoboda slova

Média – pluralita zdrojů, nezávislá radniční periodika

Péče o hodnoty právního státu a lidská práva

Participační funkce

Volební, nevolební; věcná, střídmá, smysluplná kampaň

Struktura otevřených příležitostí (hodiny, kanceláře, informovanost, komise, výbory, přístup do médií)

Participační inovace (rozpočet, deliberativní fóra, referenda)

Výchova k aktivnímu občanství, gramotnost, skills/kompetence

Právo na občanskou neposlušnost

JAK ZAJISTIT DOBRÉ VLÁDNUTÍ?

Legitimizační funkce (krize důvěry)

Volby, dělba a omezení moci

Včasná informovanost, konzultace (i opakované)

Transparentnost (rozklikávací rozpočet)

Přístupové body, vstřícná komunikace

Vyvarovat se arogance, přehlíživosti, vrchnostenství

Integrační funkce (atomizace, anomie)

Rodinná politika, ontologické bezpečí a péče o děti, potírání domácího násilí...

Podpora škol a školek (finanční, materiální, symbolická)

Podpora spolkového života: legislativa, granty ...

Péče o bezpečí, veřejný prostor, hřiště, parky ...

Zajištění bezbariérovosti, podpora sociálně slabých, ohrožených, vylučovaných...

THANK YOU FOR
YOUR ATTENTION

Jungmannova 17 | 110 00 Praha 1 | Česká republika

www.karelmuller.eu

